

Dosarul nr. 2ra-1115/19

Instanța de fond: Judecătoria Edineț, sediul Briceni – G. Comerzan

Instanța de apel: CA Bălți – S. Procopciuc, E. Grumeza. N. Chircu

ÎNCHEIERE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ala Piliughina, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ala Piliughina împotriva Larisei Chilari și Igor Cebotari cu privire la constatarea valabilității actului juridic,

împotriva deciziei din data de 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de către Ala Piliughina, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, s-a menținut hotărârea din data de 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni,

constată:

La 13 ianuarie 2016 Ala Piliughina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Larisei Chilari și lui Igor Cebotari, prin care a solicitat constatarea valabilității contractului de arvună, încheiat între Ala Piliughina și Larisa Chilari, în valoare de 1 300 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Ala Piliughina a indicat că a avut o înțelegere verbală cu Larisa Chilari de a procura casa de locuit cu numărul cadastral xxxxx, situată în s. xxxxx, r-nul xxxxx, la prețul de 1 600 dolari SUA, cu achitarea în rate. Astfel, în anul 2003 împreună cu soțul s-au instalat în casa menționată, unde a locuit până în anul 2014. Mai mult, în această perioadă de timp au îngrijit casa, au prelucrat terenul adiacent casei, au efectuat îmbunătățiri, au achitat la autoritatea publică locală impozitul imobiliar, serviciile comunale, etc., fapt ce este confirmat prin adeverința eliberată de Primăria satului Criva.

Reclamanta în scopul procurării bunului imobil a transmis Larisei Chilari suma de 1 300 dolari SUA, însă în anul 2013 Larisa Chilari i-a comunicat că a majorat valoarea bunului imobil până la suma de 3 500 euro.

Ala Piliughina a mai menționat că prin hotărârea din data de 12 februarie 2014 a Judecătoriei Briceni, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Larisa Chilari împotriva Alei Piliughina și lui Serghei Piliughin cu privire la apărarea dreptului de proprietate și evacuarea din casa de locuit, s-a constatat că Larisa Chilari

potrivit contractului de vânzare – cumpărare nr. 7138 din 04 decembrie 2013 a procurat de la Igor Cebotari casa de locuit, situată în s. xxxxx, r-nul Briceni.

Anterior încheierii contractului de vânzare-cumpărare Igor Cebotari în perioada anilor 2002-2003 a transmis casa nominalizată în posesia Larisei Chilari, care din motive necunoscute, nu a locuit în casa aflată în litigiu, însă care a avut o înțelegere cu Ala Piliughina în privința vânzării bunului imobil și a dat acordul la instalarea ultimei cu familia în casa aflată în litigiu.

Reclamanta a mai indicat că atât Larisa Chilari, cât și Igor Cebotari au cunoscut că a achitat Larisei Chilari cu titlu de arvuna suma totală de 1 300 dolari SUA în scopul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit, aflată în litigiu, însă în realitate Larisa Chilari nici nu era proprietara bunului imobil în perioada 2003-2013, profitând de această ocazie și încasând neîntemeiat surse financiare de la reclamantă.

În opinia reclamantei, Igor Cebotari și-a exprimat acordul pentru ca reclamanta să locuiască din 2003 și până în 2013 în casa aflată în litigiu, i-a transmis cheile, fără a avea careva obiecții, astfel, exprimându-și acordul la încheierea actului juridic. Deci, urma ca doar actul juridic să fie încheiat în forma autentică, prin achitarea sumei restante de 300 dolari SUA.

Ala Piliughina a criticat declarațiile Larisei Chilari precum că reclamanta a beneficiat de serviciile de chirie a casei de locuit, menționând că locațiunea în esența naturii sale nu poate fi cu titlu gratuit pe durata de 10 ani și fără a înregistra contractul de locațiune la autoritatea publică locală pentru un termen de până la 3 ani, sau la organul cadastral pentru un termen ce depășește 3 ani.

Reclamanta a mai menționat că din constatările instanței de judecată în cadrul examinării cauzei la acțiunea Larisei Chilari privind apărarea dreptului de proprietate rezultă că între părți în anul 2008 s-a iscat un conflict asupra posesiei gospodăriei aflate în litigiu, atunci când Larisa Chilari a refuzat să primească de la soții Piliughin suma de 300 dolari SUA - ultima sumă pentru procurarea casei de locuit și a majorat costul casei până la 3 500 euro.

Astfel, Larisa Chilari, fără a dispune de careva drept legal asupra casei de locuit, a încasat de la Ala Piliughina suma de 1 300 dolari SUA, iar Igor Cebotari fiind proprietar al imobilului în cauză în mod tacit a acceptat să încheie cu Ala Piliughina un act juridic.

Prin hotărârea din data de 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Ala Piliughina. (f.d. 112-113-119)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 23 octombrie 2018 a respins apelul declarat de către Ala Piliughina, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, a menținut hotărârea din data de 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni. (f.d. 158, 159-165)

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de apel a reținut că Ala Piliughina, prin cererea de chemare în judecată a solicitat constatarea valabilității actului juridic și anume a contractului de arvună, încheiat între Ala Piliughina și Larisa Chilari, în valoare de 1 300 dolari SUA, însă în instanța de apel Ala Piliughina, cât și avocatul acesteia au susținut că au solicitat constatarea valabilității contractului de vânzare – cumpărare a bunului imobil. Astfel, instanța de apel a conchis că nu-i va da apreciere cerinței cu privire la constatarea

valabilității contractului de vânzare – cumpărare, care este o cerință nouă, iar în apel nu pot fi înaintate pretenții noi.

Totodată, instanțele de judecată au concluzionat că arvuna este o modalitate de a asigura încheierea unui contract între două părți și antrenează efecte juridice distincte, când se pune problema nerespectării prevederilor contractuale, constituind un principiu de aplicare a forței obligatorii a contractului.

Astfel, Ala Piliughina nu a prezentat probe în confirmarea încheierii unui contract de arvună nici cu Igor Cebotari nici cu Larisa Chilari, ori legiuitorul a stabilit cert obligațiunea încheierii contractului de arvună în formă scrisă.

Împotriva deciziei instanței de apel la data de 16 martie 2019 Ala Piliughina, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii. (f.d. 176-179)

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material și nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei, ori în speță a avut loc procurarea bunului imobil cu achitarea prețului în rate, iar dispozițiile cu privire la arvună nu sunt aplicabile cauzei.

În opinia recurenteii, la caz i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul acesteia de a fi auzită.

Cu referire la termenul de declarare a recursului recurenta a indicat că decizia recurată a fost pronunțată la data de 23 octombrie 2018, expediată participanților la data de 21 noiembrie 2018, iar în perioada de la 10 ianuarie 2019 până la 14 martie 2019 avocatul Veaceslav Roșca s-a aflat în concediu medical, fapt ce justifică depunerea recursului la data de 16 martie 2019.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia la data de 23 octombrie 2018, a expediat-o participanților la proces la data de 21 noiembrie 2018 (f.d.166), fiind recepționată de către avocatul Veaceslav Roșca la data de 23 noiembrie 2018, iar de către Ala Piliughina la 28 noiembrie 2018. (f.d. 167,169)

Curtea de Apel Bălți la data de 20 noiembrie 2018 a publicat pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată” decizia contestată.

Recursul a fost expediat în adresa Curții Supreme de Justiție prin intermediul oficiului poștal la data de 16 martie 2019 de către avocatul Veaceslav Roșca (f.d. 230), peste termenul legal de depunere a recursului.

Reprezentantul recurenteii a indicat că a respectat termenul de depunere a recursului, ori în perioada de la 10 ianuarie 2019 până la 14 martie 2019 s-a aflat în concediu medical.

Verificând dacă recursul este depus în termen, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul depus la data de 16 martie 2019 este semnat atât de către Ala Piliughina, cât și de către avocatul Veaceslav Roșca. Se atestă că termenul de declarare a recursului pentru avocatul Veaceslav Roșca a început să curgă de la data de 24 noiembrie 2018, când a recepționat decizia instanței de apel și a expirat la data de 24 ianuarie 2019, iar pentru Ala Piliughina

termenul de declarare a recursului a început să curgă de la data de 29 noiembrie 2018, când a recepționat decizia contestată și a expirat la data de 29 ianuarie 2019.

Contrar celor stabilite, instanța de recurs reține că recursul a fost depus prin intermediul oficiului poștal la data de 16 martie 2019 (f.d. 181), peste termenului de 2 luni, prevăzut de art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă.

Exigențele, cuprinse în art. 434, alin. (2) al Codului de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului depinde în întregime de comportamentul recurentei Ala Piliughina și a avocatului Veaceslav Roșca.

În conformitate cu art. 433, lit. b) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la articolul 434.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ala Piliughina, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. b), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Ala Piliughina, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari